

Phehello e tswala katleho

Sesotho

Maxwell N Mamathuba

Phehelo e tswala katleho

E ngotswe ke Maxwell N Mamathuba
Motaki wa Ntibile Zonke

E fetoletswe ke Mpho Ntaka

Thabang o ne a dula motseng wa Mafeteng le Ntate wa hae eleng Ntate Sefatsa, Mme wa hae eleng Mme Sesiwana hammoho le Ntatemoholo wa hae eleng Ntatemoholo Thebe.

Ntlo ya boThabang ene e le ele meaho e mmedi, e potapotilwe ka terata e hlabang.

Ho ne ho ena le dikamore tse hlano moralong wa ntlo wa sethato empa ho e nale le dikamore tse pedi feela tse seng di ahilwe ho fihlela jwale.

Ntate Sefatsa o ne a qadile ho aha ntlo eo ha a ne ntse a sebetsa lebenkeleng le tsejwang ka lebitso la Motshepisi.

Moaho o mong e ne ele wa jwang, e leng phaposi ya ho phehela moo Mmae a neng pheha le ho hlophisa dijo teng.

Ka dinako tse ding lelapa lohle le ne le ja dijo tsa mantsiboya ka phaposing eo ya ho phehela.

Thabang o ne a le dilemo tse leshome le metso e mmedi nakong ya pale ena.

E ne e le moshanyana ya lokileng ya neng a rata lelapa labo le ditho tsohle tsa lona.

O ne a boetse a hlokomela hore ho na le dintho tse ngata tseo malapa a mang a neng a e na le tsona empa la habo le se na tsona.

Bashanyana ba bangata ba dithaka tsa hae ba ne ba e na le dibaesekele empa yena o ne a se na yona.

Ha a kopa ntate wa hae, o ne a mmolella hore o tla morekela ha a fumana tjhelete mme Thabang o ne a amohela karabo eo.

O ne a hlompha Ntate wa hae le Ntatemoholo wa hae ka tsela e makatsang.

Ha mmamorao Ntate Sefatsa o ile a a lahlehelwa ke mosebetsi wa hae lebenkeleng la Motshepisi nakong eo ba neng ba fokotswa mosebetsing.

Le ha ho le jwalo, ha a ka a dula fela empa o ile a iqalla mosebetsi o itseng bakeng sa ho iphedisa le ba lelapa la hae.

O ile a iqalla kgwebo ya ho betla mapolanka a le lapeng ha hae.

O ne a etsa ditulo, ditafole, dikgaba ka lepolanka, le tse ding tseo batho ba bang ba neng ba tla

mo kopa hore a ba betlele le ho ba etsetsa tsona ka lona lepolanka leo.

Ka dinako tse ding Thabang o ne a thusa Ntatae motsheare ha a tswa sekolong.

Ntate wa hae o ne a atisa ho moroma le ho isa dioretoro tsa batho tseo ba di batlileng kapa ho ya rekisa dintho tse ding tseo Ntatae a di betlileng mafelong a beke.

Ha matsatsi a ntse a tsamaya kgwebo ya dintho tse betlilweng ka lepolanka e ile ya fokotseha mme Ntate Sefatsa a hlokomela hore o ne a se a sa etse tjhelete e ngata jwaloka pele. Dikgaba tsa lepolanka tsona di ne di rekwa haholonyana ho feta ditulo le ditafole.

O ile a kgathatseha mme sena se ile sa mo tlišetsa kgatello e kgolo ya maikutlo.

Maemo a hae a bophelo a ile a fetoha, o ne a se a fela pelo abile a le pelo e kgutswanyane.

O ile a ba manganga haholo mme a ba le mehopollo e mebe hoo a neng a se a sa batle eng kapa eng.

Thabang o ne a kena sekolo se tlase se neng se le haufi le habo.

Mme wa hae o ne a mo kgothalletsa hore a ithute haholo hobane thuto e tla mo ntsha bofutsaneng. O ile a mo mamela mme a ba le lerato la ho bala. O ne a sa ithute dibuka tsa sekolo fela empa o ne a bala le buka tse ding tse ka thoko tsa boithapollo e le ho hodisa kelello le tsebo ya hae.

Thabang o ile a ba le lerato le thahasello ya ho bala dikoranta le dimakasine. Sena se ile sa etsa hore a fumane tsebo le kutlwisiso e ngata ho feta dithaka tsa hae.

Thabang o ne a dula a kadima buka kamora dibeke tse pedi kapa tse tharo mane pokello ya dibuka eleng laeboraring ya sekolo. O ile a boela a bala dibuka tsa dipale tsa senyesemane tse ileng tsa eketsa tsebo ya hae ya puo.

Ka lebaka leo matitjhere a hae a ile a mo rorisa ka mosebetsi wa hae o motle. Kamehla o ne a fumana matshwao a hodimo nakong ya ha ho ngolwa diteko.

Ha Mmae a ilo lata diphetho kapa raporoto ya hae, o ile a kgutla a thabile haholo ke tshebetso e ntle ya mora wa hae Thabang.

Diaparo tsa sekolo tsa Thabang di ne di se di lahlehetswe ke mmala ka lebaka la ho dula di hlatsuwa. Mme wa hae o ne a dula a diroka nako le nako ha di taboha.

Basadi ba bang bane ba ne ile ba mo thusa ka sesepa ha a ne a ile nokeng ho ya hlatswa diaparo tsa hae.

Ba ile ba hlokomela hore o ne a sena sesepa se lekaneng. Ba ile ba mo fa sesepa sa phofo se se ngata sa ho hlatswa diphahlo tseo a neng a tla dihlatswa le nakong e tlang.

O ile a leboha basadi bao haholo ka ketso eo ya lerato.

E ne se diaparo tsa sekolo fela bothata ba Thabang, le dieta o ne a sena tsona. Motswala wa hae o ne a kile a mo fa dieta empa e ne e se dieta tsa sekolo.

Khampani ya NECT le lebenkele la Woolworths di ile tsa batla ho mo thusa. Bobedi ba tsona di ile tsa fana ka dieta tsa sekolo le mekotlana ya dibuka ho baithuti ba sekolo seo sa boThabang.

Tsena di ile tsa fuwa baithuti ka nako ya mokete o neng o tshwaretse sekolong seo. Baithuti ba kgethilweng le hona ho hlwauwa ke matitjhere a sekolo seo ho kenyelleditswe le yena Thabang ba ile ba amohela dieta le mekotlana ya dibuka.

Ka nako tse ding Thabang o ne a ya sekolong a sa ja, a lapile ho sena dijo habo.

Ka lehlohonolo ho ne ho na le lenaneo la phepo ya bana dikolong moo baithuti ba neng ba fuwa dijo nakong ya kgefutso.

Thabang le baithuti ba bang ba neng ba tswa malapeng a hlokang ba ne ba dula ba fumana dijo tse ileng tsa sala hore batle ba je ha ba fiha malapeng a bo bona. Ba ne ba di isa hae bakeng sa dijo tsa mantsiboya.

Ha sekolo se kwalwa ba ne ba tla fuwa dijo tse sa phehwang tse sa boleng, jwaloka dinawa le phofo ya poone jwalo-jwalo.

Sena se ne se etsetswa ho netefatsa hore bana ba sekolo ha ba bolawe ke tlala nakong ya matsatsi a phomolo a dikolo.

Ha Thabang a se a le sehlopheng sa bosupa , Ntate wa hae o ile a mo lokisetsa ho ya sekolong se phahameng sa Madisong.

O ile a tlatsetsa Thabang diforomo tsa kopo ya ho amohelwa sehlopheng sa borobedi.

Thabang o ile a feta sehlopheng sa bosupa ka matshwao a hodimo mme a amohelwa sekolong se phahameng sa Madisong. Diaparo tsa sekolo sa Madisong di ne di fapane le tsa sa sekolo se tlase seo a neng a kena ho sona, e ne ele dieta fela tse tshwanang.

Ntate wa hae o ile a mo isa mabenkeleng yaba o mo rekela borikgwe bo le bong le hempe e le nngwe fela.

O ile a haellwa ke tjhelete ya hore a morekele diaparo tsa sekolo tsa ho ikwetlisa.

Thabang a amohelwa sekolong se phahameng sa Madisong. Baithuti ba ne ba lokela ho apara diaparo tsa sekolo ka Mantaha, Labobedi le Labone mme ka Laboraro e ne e le letsatsi la diaparo tsa ho ikwetlisa hobane e ne e le letsatsi la dipapadi.

Labohlano e ne e le letsatsi le tlwaelehileng leo ka lona ba neng ba ka apara diaparo tsa lapeng empa ba ne ba flameha ho lefa diranta tse hlano.

Thabang o ne a dula a otlelwa ho se apara seaparo sa sekolo sa ho ikwetlisa ka Laboraro. Ha ho mohla oo a kileng a boloka matsatsi a Labohlano hobane o ne a se na tjhelete ebile a se na diaparo tse ntle tsa lapeng.

Ka mora dikgwedi tse mmalwa a le sekolong se phahameng, Thabang a utlwa hore bophelo ha bo sa le monate, a lahlehelwa ke mamello.

O ne a apara seaparo sa sekolo se le seng beke kaofela. Dintho di ile tsa fihla sehlohlolong ka Laboraro le leng, borikgwe ba hae bo ile ba taboha ka morao.

Bashanyana ba bang ba ne ba mosoma ha ba bang ba ne ba motsheha.

A tlohela heme ya hae e leketla ka ntle ho borikgwe ho kwahela borikgwe bo tabohileng.

Sena se ile sa baka dikgohlang pakeng tsa hae le matitjhere, ka ha ho apara ka mokgwa o jwalo ho ne ho sa amoheleha le ho se dumellwe sekolong.

Thapameng eo o ile a buisana le batswadi ba hae mme a ba hlalosea hore ha a sa kgona ho mamella bophelo boo a bophelang sekolong.

O ile a ba bolella hore o lokela ho tlohela ho kena sekolo ka ha o ntse a sotleha.

Ntate wa hae o ile a kopa hore a ba bontshe dibuka tsa hae tseo a ngollang ho tsona.

Ntate wa Thabang a hlahloba dibuka tsa mora wa hae mme a hlokomela hore Thabang o ntse a sebetsa hantle sekolong ka matshwao a hodimo ditlhahlobong tsa hae.

A re, "Mora, o sebetsa hantle dithutong tsohle tsa hao tsa sekolo. Ena ke ntho ya bohlokwa ka ho fetisisa dinthong tsohle, tse ding tsohle di tla latela."

Mme wa Thabang le yena a mokgothatsa le ho mmolella hore mamello e tswala katleho mme thuto ke sona senotlolo le sebetsa sa bohlokwa se ka mo inollang le ho montsha bofutsaneng.

Thabang a araba a re, "Ke utlwisisa hantle seo le buang ka sona Ntate le Mme, empa ke a sotleha sekolong. Ere ke phomole le ho nka kgefu selemong sena ha re ntse re leka ho bokelletsa tjhelete mme ke tla kgutlela sekolong selemong se hlahlamang. Ke tla tsosolosa serapa sa dijalo mme ke leme meroho ebile ke e rekisa ke tle ke thuse Ntate le ka mosebetsi wa hae wa ho betla mapolanka."

Ntate wa hae a re, "Ere ke ilo bua le Mosuwehlooho wa sekolo ha Mmao a sala a ntse a lokisa borikgwe boo bo tabohileng."

Ntate Sefatsa o ile a tloha mme a ya lapeng ha Monghadi Tladi, Mosuwehlooho wa sekolo.

O ne a dula ntlong ya mekato e mmedi eo lerako la yona le ahilweng ka majwe a betlilweng hantle haholo.

Ntate Sefatsa o ile a ema hekeng mme a hoeletsa, yaba heke e qalella ho ipula ntle le ho sututswa kapa ho hulwa ke mang kapa mang.

Yaba Monghadi Tladi o a hlaha ho mo amohela.

“Ha ke bona heke e ipula ka bo yona ho se motho, ke ile ka ipolella hore ke tla longwa le ke dintja,” ... ho rialo Ntate Sefatsa.

Monghadi Tladi o ile a araba a re: “Ke ne ke ntse ke paka koloi ka karatjheng empa ha ho na dintja mona, ke makalletse ho o bona Ntate Sefatsa hobane e se e le nako e telele ke sa o bone!”

“... kgetlo la ho qetela ke tla mona ke ha ke ntse ke etsa dishelefo tsa ka karatjheng ya hao” ho araba Ntate Sefatsa.

Ha ba dutse ka ntlong, Ntate Sefatsa o ile a hlalosa mathata ao a nang le ona bakeng sa ho finyella ditlhoko tsa sekolo tsa mora wa hae Thabang.

Hona jwale moshanyana o nahana ho tlohela sekolo ka lebaka la ho hloka diaparo tsa sekolo tse felleletseng ho fihlela re bokanyetsa tjhelete ya ho morekela tsona difelletse. Ha ke na ho ba le kgotso moyeng le kelellong haeba seo se ka etsahala. Thabang ke moshanyana ya bohlale mme hodima moo setjhaba se tla reng ka nna ha ngwanaka a tlohetse sekolo ka lebaka la ho hloka tjhelete ya ditlhoko tsa hae tsa sekolo.

Monghadi Tladi a re, "... Ke tla o thusa ha feela Thabang a ka tla ho sebetsa mona ha ka ha sekolo se tswa. Bolella Thabang hore a itlalehe kantorong yaka hosane hoseng.

Ntate Sefatsa o ile a tloha moo ha Monghadi Tladi a thabile haholo.

Ntate Sefatsa ha a fihla hae o ile a hlaloseisa mofumahadi wa hae le mora wa bona ka ditaba tseo a di buile le ho dumellana ka tsona le Monghadi Tladi. Ntate wa Thabang a qetella ka hore "hosane hoseng Thabang o lokela ho itlaleha ofising ya Mosuwehlooho wa sekolo."

Monghadi Tladi o ile a mmolella seo a lokelang ho se etsa ha a fihla lapeng la hae. O ile a mo tshepisa hore o tla mo rekela diaparo tsa sekolo hammoho le tsona tsa Labohlano le tsa ho ikwetlisa. Ho tloha letsatsing leo, Thabang o ile a qeta thapama a sebetse ha mosuwehlooho wa sekolo. O ne a tlwaetse ho qeta mosebetsi e sa le kapele ka Moqebelo mme a sa sebetse ka diSontaha.

Monghadi Tladi o ile a rekela Thabang diaparo tsohle tsa sekolo tseo a neng a di hloka jwaloka ka ha a ne a ile a tshepisa.

Eitse ha selemo se fela Thabang o ne a sebeditse ka thata sekolong abile a fumane matshwao a hodimo dihlahlobong tsa hae tsa sehlopha sa borobedi. O ile a tswela pele ho sebetse moo ha Monghadi Tladi le selemong se latelang.

Monghadi Tladi o ne a ena le bana ba babedi,
Tshepiso le Rethabile .

Tshepiso o ne a le moholo ha e le Rethabile a
lekana le Thabang mme ba ne ba le sehlopheng
se le seng.

Rethabile le Tshepiso ba ne ba kena sekolong se
phahameng sa lthuteng.

Ba ne ba tsamaya ka tekesi ka ha sekolo sa
bona se ne se le hole.

Ka Meqebelo Thabang o ne a thusa Rethabile ka mosebetsi wa hae wa sekolo.

Tshepiso o ne a hlotse a rorisa Thabang ka tsebo ya hae dithutong tsa Dipalo le Mahlale.

Rethabile le Thabang ka bobedi ba ile ba hatela pele ho ya sehlopheng sa leshome le metso e mmedi qetellong ya selemo.

Eitse hoba a fihle sehlopheng sa leshome le metso e mmedi, Thabang o ne a qeta nako e ngata lehaeng la Monghadi Tladi.

O ne a emela Rethabile a kgutle sekolong mme a mo thusa ka mosebetsi wa hae wa sekolo.

Le hoja a ne a sa sebetse ka diSontaha, o ne a e ya lelapeng leo la Monghadi Tladi mme ba ne ba ithuta le ho etsa mosebetsi wa sekolo hammoho.

Thabang o ile a feta sehlopheng sa leshome le metso e mmedi ka matshwao a hodimo a Dipalo, Mahlale le Sekgowa. Boholo ba dikhamphani di ile tsa mo fa dibasari kapa tsona dithuso tsa ditjhelete hore atle a kgone ho ithuta Unibesithing ya kgetho ya hae.

Thabang o ile a kgetha basari eo a e fumaneng ho tswa khamphaning e nngwe e kgolo ho ya ithutela ho ba Ramahlale wa tikoloho Unibesiting ya Motse Kapa. Ba ile ba ithaopela ho mo lefella thuto, bodulo, dijo, dibuka le thepa yohle e hlokwang ke thuto eo a e kgethileng hammoho le dipalangwang.

Khampane eo e kgolo e ile ya morekela tekete ya sefofane mme a tsamaya ka sefofane lekgetlo la pele bophelong ba hae.

Ka Phuptjane o ile a romella Ntate wa hae le Mme wa hae tjhelete ya ho qetella ho aha ntlo.

Thabang o ile a ba bolella hore tjhelete eo e tswa dipokellong tse tswang tjheleteng eo a e fumanang ho tswa khamphaning. O ne a dula a romela tjhelete bakeng sa dijo le tse ding kahoo ho ne ho se na kgaello lapeng.

Thabang a qeta dithuto tsa hae tsa ho ba Ramahlale wa tikoloho selemong sa bone. Batswadi ba hae le bona ba ile ba palama sefofane lekgetlo la pele ho ya bona mokete wa dikapeso tsa mora wa bona.

Khampani ele e kgolo e ile ya mofa mosebetsi Profinseng ya Kapa Bophirima. Ka morao ho moo o ile a fetisetwa ho ba hlooho ya lekala Profinseng ya Gauteng.

Thabang o ile a etela Monghadi Tladi ka sepheo sa ho mo leboha ka moo a ileng a mo thusa ka teng nakong eo a neng a kena sekolo.

O ile a boela a ahela Ntatae sebaka se seholwanyane sa ho sebetsa ka lepolanka mme a mo rekela le disebediswa tsa motlakase. Ka nnete mamello e tswala katleho.

DITEBOHO

E ngotswe ke

Maxwell N Mamathuba

Motaki wa ditshwantsho ke

Ntibile Zonke

Mohlophisi 1

Pandelani Claudine Rambau

Mohlophisi 2

Mukondeleli Constance Ntembahe

Mohlophisi 3

Ndivhuwo Mulaudzi

Moqapi

PixelPing Design

Mofetoledi

Mpho Ntaka

Mosireletsi wa Boleng

Matebogo Makhutle

ISBN 978-0-638-00818-0

basic education
Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

